

Verksamhetsplan för föreningen Ordfront 2021-2022

Introduktion/Bakgrund:

Kulturföreningen Ordfront arbetar för allas lika värde och rättigheter, för demokrati, solidaritet och mänskliga rättigheter i allmänhet och yttrandefrihet i synnerhet.

Föreningens verksamhet inom kulturområdet är starkt kopplad till de uttryck som dess olika verksamhetsgrenar använder sig av, utgivning av den samhällsgranskande kulturtidskriften Ordfront Magasin men även det arbete som görs för att synliggöra kulturens roll för demokrati och mänskliga rättigheter.

Parallellt driver Ordfront opinion, anordnar utbildningar, kurser, seminarier och konferenser på området mänskliga rättigheter och demokrati. Det är en utåtriktad verksamhet som vänder sig såväl till medlemmarna som till allmänheten i stort och vars innehåll sträcker sig från stora konferenser som Mänskliga Rättighetsdagarna till publicistiskt hantverk, rättighetsdebatter, diskussionskvällar och skraddarsydd utbildningar i demokrati och mänskliga rättigheter

Föreningens verksamhetsdelar:

I egenskap av föreningens högsta beslutande organ fastställer stämman i verksamhetsplan föreningens övergripande verksamhet. Föreningsstyrelsen har ansvar för planens genomförande. Generalsekreteraren verkställer samt leder och utvecklar arbetet vid kansliet.

Ett arbetsutskott förbereder styrelsemötena och sammanträder en gång före och en gång efter styrelsemötena eller när så ytterligare behövs. Styrelsen träffas ungefär fyra gånger per termin. Förutom att fatta beslut av övergripande karaktär, kan styrelsen också ta initiativ till och genomföra olika aktiviteter på egen hand.

Ordfront Magasin är föreningens medlemstidning och styrs därmed av föreningsstadgarna och dess målsättningsparagraf men är samtidigt en fri och samhällsgranskande kulturtidskrift vars innehåll ytterst bestäms av chefredaktören som även är ansvarig utgivare. Ett redaktionsråd ska vara kopplat till verksamheten där bland andra styrelsemedlemmar kan ingå.

Medlemsadministrationen och medlemsregistret sköts av personal på kansliet. Föreningens medlemsadministratör sköter även kommunikationsarbetet, viss administration samt frågor som rör värvning och medlemsvård samt tjänar som kontaktperson för lokalföreningar eller kontaktombud.

I egenskap av huvudman arrangerar Föreningen Ordfront Mänskliga Rättighetsdagarna (MR-dagarna). Föreningen är juridiskt och ekonomiskt ansvarig för det icke-vinstdrivande projektet som genomförs med stöd av bidrag och intäkter från försäljning av biljetter, utställningar och program.

MR-dagarna är Nordens, troligen Europas, största, årliga konferens för mänskliga rättigheter. Det huvudsakliga arrangemanget sträcker sig över tre dagar i november/december och lockar årligen 3000-5000 deltagare. Förutom att vara huvudman är Ordfront även en av cirka tio huvudarrangörer för MR-dagarna.

Sedan många år är Ordfront också huvudman för DemokratiAkademin. Demokratiakademin är ett nätverk med medlemmar från organisationer, kommuner, skolor, teatrar och konsultföretag som sysslar med folkbildning och samverkar för ökad respekt och kunskap om en demokrati baserad på rättsstatens principer och alla människors lika värde och rättigheter. Demokratiakademin nätverksmedlemmar har blivit allt färre och dess syfte något oklart, varför verksamheten nu ses över.

Föreningen har genom åren anordnat flera olika kurser, främst kring konsten att skriva litterärt. Särskilt populära är kurserna i att skriva kriminalromaner. Historiskt har Ordfront folkbildat i mänskliga rättigheter, något som återupptogs på allvar 2016 genom kursen "Bli en demokratisk människorättsförsvarare". Kurserna har successivt utvecklats ytterligare och verksamheten har samlats under begreppet Ordfronts MR-akademi. Även inom denna utbildningsverksamhet lyfts särskilt kopplingen och utmaningarna mellan demokrati och de universella mänskliga rättigheterna.

Föreningen och Magasinet anordnar också årligen och på ad-hoc basis ett antal egna seminarier och debatter kring aktuella rättighetsfrågor, ämnen som tas upp i tidskriften eller utifrån föreningens övriga aktiviteter.

Inom Ordfront finns det möjlighet att organisera sig i lokalföreningar eller arbetsgrupper med egen verksamhet, delvis ekonomiskt understödda av Ordfront centralt. En förutsättning för lokalgrupper att verka är att lokalgrupperna följer Ordfronts målsättningsparagraf och håller Ordfront centralt underrättade om vilken verksamhet som bedrivs.

Coronapandemins påverkan

Den 16 mars 2020 förändrades föreningens arbete radikalt då Covid-19 pandemin drabbade landet. Utbildningar ställdes in, annonsering och medlemsintäkter minskade och osäkerheten kring genomförandet av 2020 års MR-dagar var stor. Pandemin har även sträckt sig in över 2021, vilket medfört stora påfrestningar på verksamheten. Ett enormt arbete görs för att rädda flaggskeppet MR-dagarna och föreningen fattade tillsammans med de lokala värdarna för MR-dagarna 2020, i november 2020 beslut om att göra konferensen helt digital.

I många år har det varit en utmaning att få hela föreningens verksamhet att gå ihop ekonomiskt. Ett krav på överskott ställs på samtliga delar av verksamheten, i syfte att komma ikapp det negativa kassaflödet, men eftersom föreningen är ideell kan det årliga överskottet inte generera vinst. Det gör att det tar tid att komma i kapp det negativa resultatet som varit negativt sedan tidigt 2000-tal och är relaterat till olika räddningsaktioner för Ordfront Förlag.

De ekonomiska förutsättningarna ställer höga krav på detaljerad likviditetsplanering och en försiktig ekonomi då verksamheten påverkas negativt även vid små intäktsbortfall och då verksamhetsdelar som är kopplade till projekt måste genomföras och redovisas separat. Genom åren har detta dock varit hanterbart genom att framförallt de mera kostsamma verksamhetsdelarna, Mänskliga Rättighetsdagarna, bedrivits med långsiktig ekonomisk planering. Ofta arbetar föreningen med två-tre års framförhållning för konferensen.

Med minskade annonsintäkter och något minskade medlemsintäkter, delvis kopplat till pandemin, täcks inte längre produktionen av tidskriften Ordfront Magasin. Ett större årligt bidrag från exv Kulturrådet, en någorlunda jämn annonsförsäljning i kombination med exv. crowdfunding eller nya stöd krävs för tidningen ska fortsätta kunna produceras som papperstidning. Under våren 2020 påverkades därför genast tidningsproduktionen då annonsintäkterna i stort sett uteblev. Ett beslut fattades därför om att gå ned från 6 till 5 tryckta upplagor för 2020. Då pandemin fortsatte att göra tillvaron osäker beslutades även att enbart ge ut 5 nummer 2021. Pandemin har dock

pekat på behovet av att se över den fortsatta utgivningen av magasinet – bland annat om tidskriften även fortsättningsvis ska ges ut i pappersformat, eller om den måste digitaliseras.

Föreningens informations- och utbildningsverksamhet bygger i mycket hög grad på fysiska möten – även de bidrag som sökts genom åren bygger på verksamhet där mötet är centralt, för att uppnå nätverkande, interaktivt deltagande och ömsesidigt mottagande och bemötande av idéer, synpunkter och frågor. Även om vissa delar av föreningens verksamhet sprids via podcasts, youtubefilmer mm så var föreningen inte tillräckligt tekniskt eller personellt rustad för att våren 2020 ställa om helt till digitala mötes- och utbildningsformer. Under senare delen av 2020 har dock denna kompetens utvecklats rejält och fler digitala projekt kunde lanseras. Osäkerheten kring pandemins utveckling har dock samtidigt inneburit att projektidéer, ansökningar om bidrag för genomförande av olika projekt, byggt på osäkra prognoser om möjligheten att genomföra dem fysiskt eller digitalt. Parallellt är söktrycket fortsatt mycket stort, då många föreningar är i akut behov av stöd för att kunna överleva. Av de ansökningar som föreningen gjorde under 2020 avslogs flera, alternativt minskades bidragsnivån.

För att möta den ekonomiska osäkerheten tvingades föreningen att korttidspermittera personalen från den 20 april till sista november 2020. Det är våren 2021 osäkert om möjligheten till korttidspermittering kommer att kunna och behöva nyttjas för föreningen under 2021. I hög grad är en hävning, eller kraftig lättnad av restriktionerna kring pandemin nödvändiga för att ekonomin ska kännas tryggare.

Ordfront har, som många andra ideella föreningar, inte något verksamhetsbidrag. Verksamhetens ekonomi är en hybrid bestående både av projektbidrag och intäkter. Med minskade intäkter står Ordfront därför inför stora utmaningar även inför 2021 och 2022. Förutom utgivningen av magasinet är det oklart om MR-dagarna 2021, planerat till Göteborg, kommer att kunna genomföras fysiskt eller inte. Alla omtag under 2020 för konferensen i Uppsala ställde oerhört höga krav på personalen, samtidigt som den var korttidspermitterad. Lyckligtvis var omvärlden, och de allra flesta bidragsgivare och programarrangörer och utställare, välvilligt inställda till projektet och förståelsen för förändringarna stor, varför avhoppet och bidragsindragningar var få. Tyvärr blev även antalet betalande besökare få i förhållande till vad som hade varit önskat – vilket tyder på att konferensens kärna är det fysiska mötet. Totalt hade ändå konferensen 2600 registrerade besökare. För personalens skull behöver beslut om ändrad inriktning av MR-dagarna 2021, exv. mot en mer digitaliserad konferens likt den i Uppsala, tas så tidigt som möjligt. För

konferensens fortsatta relevans och föreningens skull, måste beslut om digitalisering även av 2021 års MR-dagar, inväntas så länge det är möjligt. Detta kommer att innebära en utmaning.

Omvärldsanalys

I början av 2021 hade Ordfront knappt 3000 registrerade och betalande medlemmar vilket är ungefär lika många som 2019.

Dessvärre har aktiviteterna runt om i landet minskat de senaste åren då lokalföreningarna i stort sett försvunnit. Behovet av att hitta nya samarbetsformer och erbjudanden för att locka fler medlemmar, aktiva grupper och läsare till Ordfront Magasin är stort. Ytterligare medlemstapp innebär stora svårigheter för framförallt Magasinet fortlevnad. Coronapandemin och de mötesrestriktioner som införts har dock inneburit att föreningen nu påbörjar ökad digital verksamhet, något som kan innebära att fler kan ta del av utbildningar och kurser.

Det finns idag några men fortfarande för få ideella medlemsorganisationer i Sverige som arbetar med mänskliga rättigheter i Sverige ur ett inkluderande och holistiskt perspektiv (utifrån konceptet att alla rättigheter är likvärdiga, inbördes beroende av varandra och gällande för alla) och väldigt få som kopplar respekten för mänskliga rättigheter till demokrati. Många organisationer arbetar antingen enbart eller till största delen internationellt. Några arbetar helt eller till stor del utifrån statliga medel (främst Sidastöd), medan andra kombinerar nationellt och internationellt arbete men då oftast utifrån någon enskild rättighet eller för en viss grupp av människor. Ett undantag är exempelvis svenska Amnesty, ett annat är Röda korset, vars huvudfokus dock är humanitär rätt men där en stor del av Sverigeverksamheten handlar om att både praktiskt och teoretiskt värna om mänskliga rättigheter. En organisation som Civil Rights Defenders har vuxit mycket på senare år men har fortsatt fokus på medborgerliga och politiska rättigheter, även om organisationen har vidgat sitt arbetsområde.

De organisationer som tillsammans troligtvis har störst verksamhet i och om Sverige är de som har fokus på diskrimineringsfrågor, flera organisationer har statligt verksamhetsstöd för att driva så kallade Diskrimineringsbyråer.

2022 kommer Sveriges första, statliga, nationella kommission för mänskliga rättigheter att påbörja sitt arbete. Den kommer dock inte att handlägga enskilda ärenden. Det finns dessutom bara några

få organisationer som driver ärenden nationellt eller internationellt eller ger rådgivning till enskilda om deras rättigheter. De som finns har antingen ett diskrimineringsperspektiv eller begränsar sitt arbete till ett särskilt område (som exv. Diskrimineringsbyråerna eller Centrum för Rättvisa).

Under de senaste åren har dock en del nya initiativ tagits och nya organisationer skapats som jobbar mer med juridiken som ”vapen” – främst tycks dock dessa organisationer använda sig av svensk rätt, inte folkrätten eller internationella mekanismer. Det nya initiativet Talerättsfonden, ska samla medel för processföring i diskrimineringsärenden – ett motsvarande initiativ för rättighetskränkningar saknas och behövs. Kombinationen utbildning, påverkan och upplysning, aktivism samt så kallad ”advocacy” ses dock fortfarande väldigt sällan i svenska organisationer. Ordfront skulle kunna utveckla sin verksamhet och ta den rollen/positionen. En första ansökan om att bli huvudman för en Diskrimineringsbyrå (i Jönköping) nådde inte hela vägen fram men föreningen bör följa upp men en ny ansökan 2021 och 2022 och även söka för Gotland. Ansökningarna kräver dock en hel del förarbete, som att skapa lokala styrgrupper mm.

Flera av de frågor som Ordfront arbetar med återfinns till viss del hos andra MR-organisationer i Sverige. Relativt många organisationer jobbar med asylfrågor, några jobbar med företags ansvar både nationellt och internationellt, andra med demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland. Ordfront kan här komplettera redan pågående verksamhet med nya infallsvinklar och metoder, ingå i samarbeten samt bevaka pågående samarbeten journalistiskt. Det unika med Ordfronts arbete i Ryssland är att det ger röst åt demonstranter som fängslats och riktar in sig på kulturarbetares situation i landet. Trots att föreningen av ekonomiska och personella skäl var tvungen att lägga Rysslandsarbetet på is bör det återupptas, särskilt eftersom intresset för Ryssland tycks växa.

Få organisationer kombinerar arbete för mänskliga rättigheter med demokrati på det sätt som Ordfront gör. Inte heller arbetar särskilt många organisationer med frågor om demokrati och mänskliga rättigheter i form av medborgarutbildning, folkbildning, (civic education) i dessa ämnen. Sedan länge lyfter även Ordfront klimatfrågan och dess betydelse inte bara för vår fysiska överlevnad utan de konsekvenser det får för respekten för de mänskliga rättigheterna. Även detta är en kombination som Ordfront kan utveckla en profil omkring och utveckla kurser om.

Även synliggörandet av företags ansvar, inklusive straffrättsliga ansvar, bör vara en fråga som Ordfront fortsätter att arbeta och informera kring. Exempelvis på olika sätt bevaka åtalet och rättegången mot Lundin Oil/Energy och dess företagsledare, vapenhandel som krigsbrott samt samverka med nätverket Schyssta Pensioner, där Ordfront redan ingår.

Ordfront är enligt stadgarna en kulturförening som arbetar med mänskliga rättigheter och demokrati. Organisationer som arbetar med frågor som rör kulturella rättigheter och yttrandefrihet är ofta, dock inte uteslutande, kopplade till författar- eller journalistorganisationer. Få har dock förmånen att som Ordfront både arbeta professionellt med det fria ordet genom utgivningen av en väletablerad, återkommande, fri, tidskrift och viss bokutgivning – och samtidigt driva frågor om yttrandefrihet.

Möjligheter och risker

Föreningen går in i 2021 med något mindre ansträngd likviditet än tidigare närliggande år, men med höga förväntade kostnader för exv. genomförandet av två MR-dagar samt oklarhet kring intäktsutvecklingen. Ett bidrag för MR-dagarna 2021 avslogs pga av den osäkerhet projektet i fysisk form trots allt har, men samtidigt har projektet ett starkt lokalt stöd från Göteborg. Föreningen har fortsatt ett ackumulerat negativt kapital, vilket är kopplat till historiska förluster men inte möjligt att få bort med mer än att föreningen läggs ned och en ny startas upp.

Det är viktigt att alla delar av Ordfront strävar efter att bära sina egna kostnader, inklusive gemensamma kostnader (administration, ekonomi, kontorskostnader) och verkar för ett överskott om än inte vinst. Det är även viktigt att alla delar av Ordfront strävar efter en solidarisk ekonomisk fördelning av intäkter och kostnaderna. Endast genom gemensamma ansträngningar kan likviditetssituationen påverkas positivt.

Föreningen behöver fortsatt arbeta mer med sin egen identitet och medlemsvärden. Trots sin långa historik som kulturförening som arbetar för mänskliga rättigheter och yttrandefrihet är den delen av verksamheten relativt okänd för många. Det är viktigt att fler känner till att Ordfront var initiativtagare till den första högskoleutbildningen i mänskliga rättigheter och skapare av DemokratiAkademin och Mänskliga rättighetsdagarna samt att Ordfront Magasin är en medlemstidning, om än oberoende redaktionellt. Föreningen bör även driva viktiga MR-frågor,

antingen enskilt eller tillsammans med andra organisationer – exv som har skett under senare år genom rapporter till FN men även genom samtal seminarier och debatter.

Ordfront ska också bli bättre på att locka unga människor och människor med olika bakgrund. Föreningen bör bli bättre på att knyta aktivism till sig i frågor som överensstämmer med målsättningsparagrafen. Analysen ovan visar också att det finns ett utrymme för verksamhet i Ordfronts anda i Sverige idag, som exv. utökad medborgarutbildning/folkbildning i mänskliga rättigheter och demokrati, men även utövandet och stödjandet av etisk journalistik och yttrandefrihet/kulturella rättigheter. Få organisationer kan, som Ordfront, knyta samman demokrati och respekten för de mänskliga rättigheterna, något som är och blir alltmera viktigt inför den rådande situationen med ökat stöd för nationalistiska och rasistiska partier.

Ordfront skulle gynnas av att utveckla sin verksamhet och skapa en sådan ”riktig” MR-organisation som saknas i Sverige idag med möjlighet att lyfta svåra frågor utifrån ett MR-perspektiv. En sådan satsning kräver dock ytterligare resurser och finansiering, vilket föreningen söker aktivt. Ett första steg bör vara att föreningen ansöker om att bli huvudman för en eller flera Diskrimineringsbyråer.

Verksamheten 2021-2022

Syfte:

Att i enlighet med målsättningsparagrafen verka för att utveckla och visa Ordfronts engagemang för mänskliga rättigheter, yttrandefrihet, rättvisa, demokrati och solidaritet i Sverige och i världen.

Mål:

Att stärka Ordfronts profil som MR-organisation med både bredd och spets, särskilt lyfta frågor om kultur som pådrivare av demokrati och mänskliga rättigheter och att tydliggöra relationen mellan mänskliga rättigheter och demokrati.

Att utveckla och se över möjligheten att koppla utbildningsarbetet till ett aktivt advocacyarbete.

Att utveckla och förstärka samarbetsformer för att nå fler uppdragsgivare, medlemmar och läsare.

Att förstärka ekonomin för att kunna utveckla föreningsverksamheten och fortsätta tidskriftsutgivningen.

Styrelsens viljeinriktning:

Föreningen Ordfront har sedan bildandet för drygt 40 år sedan haft mänskliga rättigheter (MR) i fokus för sin verksamhet. Genom föreningsarbetet, förlaget, magasinet, DemokratiAkademin och MR-dagarna ”gör” vi mänskliga rättigheter varje dag. Men vi kan göra mer. Vi kan göra det tydligare, mer strategiskt och målinriktat. Vi kan anamma ett uttalat rättighetsperspektiv i vårt arbete och vi kan höja rösten för den enskilda människans värdighet och för rättigheternas universalitet och odelbarhet, dvs. att alla rättigheter (ekonomiska, medborgerliga, kulturella, politiska och sociala) är beroende av varandra och gäller för alla – överallt. Även och inte minst i Sverige.

Genom att anta ett rättighetsperspektiv i vårt arbete bidrar vi till att synliggöra och omsätta regelverket till verkliga exempel och faktisk handling. En hemlös har mist sin rätt till bostad, en utnyttjad thailändsk bärplockare har mist sina rättigheter i arbetet, en felaktigt utvisad asylsökande eller en misshandlad hustru har troligtvis mist alla sina rättigheter, kanske sitt liv. Ordfront ska bidra till att tydliggöra rättigheternas innebörd, synliggöra kränkningarna och verka för en progressiv utveckling av rättigheterna. Vi ska kräva och bevaka att staten tar sitt ansvar och verkligen respekterar, skyddar och fullgör rättigheterna – även gentemot tredje man som företag eller icke-statliga aktörer.

Ordfront ska fortsätta vara en organisation vars verksamhet genomsyras av de mänskliga rättigheterna.

Ordfront ska anta ett uttalat rättighetsperspektiv i de frågor som vi redan lyfter och peka ut nya områden där Ordfront bör och kan ta plats och spela en viktig roll. Både i Sverige och internationellt.

För Ordfront är det självklart att hänsyn till de planetariska gränserna är starkt kopplad till de mänskliga rättigheterna.

Ordfront ska förtydliga förhållandet mellan demokrati och mänskliga rättigheter samt verka för att stärka demokratin och rättigheterna praktiskt och i svensk grundlag.

Ordfront ska fortsätta att söka externa medel för att i första hand stärka upp och utveckla den redan befintliga verksamheten, i andra hand för att starta nya, separata projekt. Ordfront ska vara öppen för initiativ utifrån och kunna vara värd för nya projektidéer om dessa går att finansiera externt. Det är dock viktigt att alla nya projekt följer föreningens målsättning och inriktning samt stärker moderorganisationen. Aktiviteter och verksamhet under perioden ska tydligt hänga ihop med Ordfronts grundtanke om alla människors lika värde och rättigheter, demokrati och yttrandefrihet samt solidaritet.

Ordfront ska under perioden förtydliga sin kulturprofil, både i form av att skapa fler uttryck och genom opinionsbildning.

Styrelsens arbetsinriktning 2021-2022

Styrelsen är Ordfronts främsta ambassadörer och ska verka för att sprida Ordfronts syfte och verksamhet.

Styrelsens främsta prioritet under perioden är att verka för att öka medlemsantalet och stärka föreningens ekonomi.

Styrelsen ska generellt verka så att Ordfront under 2021 och 2022 får en sund ekonomi och förbättrar sin likviditet så att föreningen och dess verksamhetsdelar åter kan växa och utvecklas samt att personalen kan fortsätta att arbeta under tryggade former och förhållanden.

Styrelsen ska identifiera, söka efter och utreda möjligheten till nya finansieringskällor och tillsammans med personalen söka nya former av finansiering som, exempelvis Crowd Funding eller andra frivilliga bidrag.

Styrelsen ska slutföra ett visionsarbete för Ordfront där bland annat medlemskapets roll diskuteras.

Styrelsen ska tydliggöra sitt eget interna arbete och fastställa det i riktlinjer vilka antas vid mandatperiodens början.

Övergripande och gemensamma strävansmål för hela Ordfront 2021 och 2022

Det främst övergripande målet för perioden är att verka på ett sätt som gör att Ordfront överlever den pågående pandemin.

Styrelsen och kansliet ska fortsätta arbetet med att skapa hållbara ekonomiska förutsättningar för hela föreningens verksamhet och sträva mot en ekonomi i balans.

Styrelsen – både enskilda ledamöter och ledamöter i grupp – bör, med tanke på den situation som uppstått i coronakrisens spår, vara beredd att bistå med arbetsinsatser under den kommande perioden.

Medlemstappet ska upphöra och medlemsantalet öka.

Ordfront ska fortsätta, utveckla och stärka, samarbetet mellan de olika verksamhetsgrenarna i föreningen.

Ordfront ska söka bidrag från lämpliga givare för i första hand stötta redan pågående verksamhet. Alla projektidéer och ansökningar ska alltid i ett tidigt skede förankras och godkännas av GS och redovisas till styrelsen. Ett projekt ska alltid medverka till att stärka Ordfronts profil och ordinarie verksamhet. Ordfront ska särskilt utreda och undersöka möjligheten till verksamhetsbidrag men också utnyttja alternativa finansieringsmöjligheter som crowd-funding. Ordfront ska även undersöka möjligheten till sponsring och/eller andra bidrag från privata givare.

Ordfronts synlighet ska öka och förstärkas. Tydliga kommunikationsplaner uppdatera, efterlevas och utvärderas. Samhörigheten mellan enheterna och synliggörandet att dessa alla är delar av föreningen Ordfronts verksamhet tydliggörs i kommunikationen.

Utbildningarna i demokrati och mänskliga rättigheter utvecklas under perioden och görs tillgängliga digitalt. Nya samverkanspartners identifieras.

Ordfronts styrelse landsätter ett visions- och strategiarbete under perioden. Detta arbete omfattar även en förnyad och uppdaterad omvärldsanalys. Styrelsen antar en hållbarhetspolicy.

Den antagna anti-korruptionsplanen levandegörs och följs inom alla delar och enheter av Ordfront.

Separata visionsdiskussioner genomförs för Ordfront Magasin respektive Demokratiakademien och MR-akademien och långsiktiga, hållbara utvecklingsplaner tas fram för enheterna.

Föreningsarbetet

Konkreta målsättningar 2021-2022

Den debatt och det politiska klimat som råder i samhället idag, riskerar att urholka principen om rättigheternas universalitet och en demokrati som bygger på rättsstatens principer och människors lika värde. Den pågående pandemin har förstärkt protektionistiska och nationalistiska tendenser.

Detta ökar behovet av att sprida kunskap om mänskliga rättigheter och liberal demokrati. Föreningen startade under våren 2016 kurser i mänskliga rättigheter och demokrati, som dels är ägnade att stärka Ordfronts profil som utbildare och opinionsbildare i ämnena, dels stärka människors förståelse för rättigheter och demokrati. Utbildningsarbetet går under namnet MR-akademin. Verksamheten fortsätter under perioden att utvecklas och marknadsföras, när det passar sker det i samverkan med Demokratiakademin med syftet att verksamheterna ska smälta samman. Kurserna erbjuds bland annat till och genomförs tillsammans med folkhögskolor (personal och deltagare) och studieförbund men även fackförbund, företag och organisationer ska kunna köpa kurserna. Ordfront startar på nytt minst en kurs per termin för medlemmar och allmänhet i mänskliga rättigheter.

Rådgivning kopplat till rättighetskränkningar eller diskriminering bör bli en verksamhet som knyts till MR-akademin/Ordfront om medel tillförs. En ansökan om huvudmannaskap för en eller flera diskrimineringsbyråer lämnas in hösten 2021.

Ordfront/MR-akademin ska även sträva efter att bli en naturlig remissinstans i frågor som rör MR och demokrati, alternativt på eget bevåg skriva remissvar.

Under perioden förs en diskussion om medlemskapet, om det behöver förtydligas och utvecklas och i så fall hur. Ordfronts externa och interna vision diskuteras liksom varumärket Ordfront – vad betyder det för medlemmarna, allmänheten och hur vill vi bli uppfattade?

Nya former för medlemsvärvning prövas och en strategi för medlemsvärvning tas fram 2021/2022. Det ska bli tydligare för medlemmarna både vad de får för medlemskapet och hur de kan vara delaktiga i aktiviteterna.

Under 2021 tas rutiner fram för noggrann uppföljning av medlemsutvecklingen samt för att följa upp och utvärdera kampanjer och medlemserbudanden.

I syfte att öka antalet institutionsprenumerationer skickas under perioden 2021-2022 riktade prenumerationserbjudanden ut per post till fackförbund, studieförbund, bibliotek och folkhögskolor med ett ex. av Ordfront magasin. Erbjudandet följs upp via mail och telefon.

För att öka synligheten ska Ordfront genom sina olika enheter regelbundet initiera och eller/anordna och genomföra utåtriktad informationsverksamhet (debatter, seminarier, samtal mm) kring frågor kopplade till de olika kärnområdena eller till någon av de kampanjer som genomförs, frågor som föreningen lyfter eller artiklar som publiceras i OM eller på hemsidorna. Minst två samtal per termin anordnas.. Även om föreningen kommer att börja anordna fysiska evenemang/samtal igen när pandemin lättar kommer dessa att kompletteras med digitala evenemang . Detta eftersom det underlättar för människor runt om i landet att ta del av och delta i samtalen.

Ordfront ska sträva efter att förnya mötesformerna och platserna för sina evenemang för att nå ut till fler grupper i samhället. Samarbeten med närliggande organisationer ska ske under förutsättning att Ordfronts roll och insats är tydlig och synlig. Ordfront ska därför medverka i nätverk som lyfter demokrati och mänskliga rättigheter, exv. Forum för organisationer med social inriktning, Demokratiakademiens nätverk, Schyssta Pensioner-nätverket, Concord och det nationella MR-nätverket. Ordfront ska även delta i koalitionen för International Criminal Court (ICC) för att erbjuda spetskompetens i frågor om internationell straffrätt och profilera Ordfront.

Kommunikation

En kommunikationsplan uppdateras årligen för att ytterligare öka föreningens synlighet. Dels genom bättre användning av hemsidorna och nyhetsbrev, dels genom att användningen av sociala medier utvecklas och minst en föreningsblogg/Facebooksida, kopplad till någon av hemsidorna. Det ska tydliggöras för medlemmarna vad de får av medlemskapet, exv genom att erbjudanden paketeras tydligare. Ett medlemskap kan vara att delta i kurser, bidra med synpunkter på innehållet i Magasinet, föreslå samtal och seminarier, ta del av Mänskliga Rättighetsdagarna mm.

Nyhets tjänsten MyNewsDesk används för att nå ut både till medlemmar och till icke-medlemmar och media. Facebook och Instagram är de sociala medie-kanaler som används mest. Under våren 2021 får Ordfront en ny hemsida. Senare under året kommer även arbetet med att skapa nya hemsidor för Demokratiakademin och MR-dagarna påbörjas och slutföras. De nya sidorna ska tydligare synliggöra Ordfronts syfte och kärnvärden, hela verksamheten, och kommer samtidigt att bli mer användarvänliga och tillgänglighetsanpassade. De nya hemsidorna kommer att ägas av Ordfront.

Ordfront ska i större utsträckning använda ljud och bild, inklusive levande bild, i marknadsföring och synliggörandearbete. Målet är att markant öka antalet följare på sociala medier och hemsidor. Film kommer även att användas mer i form av inspelade samtal, något som påbörjats under 2020.

Utbildningar ska delvis digitaliseras och minst en e-learning kurs byggas under perioden.

Opinionsarbete

Målsättningsparagrafen ramar in opinionsarbetet med ledord som allas lika värde, yttrandefrihet, solidaritet och demokrati. Av särskild betydelse är att profilera dessa frågor i tydlig relation till den spridning som rasism, inkluderat islamofobi och antisemitism, har fått i Sverige och Europa. Ordfront ska ta avstånd från icke-demokratiska och människorättsfientliga grupper och tydliggöra yttrandefrihetens gränser.

Genom Ordfront Magasin och i sin opinionsverksamhet fortsätter föreningen under perioden att driva frågan om lagliga vägar in i Europa och en stärkt asylrätt i Sverige och Europa. Ordfront fortsätter även att uppmärksamma kriminaliseringen av humanitära insatser för att rädda flyende människors liv.

Ordfront följer upp sitt engagemang kring internationell rättvisa och särskilt företags ansvar för folkrättsbrott, exv genom att bevaka åtalet mot Lundin Oil. I relation till detta offers rätt till kompensation, staters extra territoriella ansvar etiska placeringar av pensionsfonder samt visseblåsares betydelse för demokrati. Ordfront ska stärka sin profil i frågor som rör MR och demokrati och lyfta frågor som rör demokratiska fri- och rättigheter i förhållande till svensk grundlag, särskilt förbud mot rasistisk organisering, ytterligare kriminalisering av samröre med terrororganisationer.

Informations och kampanjarbetet kring kulturarbetares situation i förhållande till inskränkningar i demonstrations-, yttrande- och åsiktsfriheten i Ryssland återupptas under hösten 2021 och kan även komma att utvecklas geografiskt.

Under 2021 och 2022 medverkar Ordfront till att ta fram en parallellrapport till FN:s kommitté för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna. Inför skrivandet tar Ordfront fram en egen rapport om rätten till bostad i Sverige.

Ordfront uppmärksammar demokratifrågor och följer upp sina åtaganden gentemot Demokratikommittén genom att lyfta olika demokratifrågor i samtal, utbildningar och på MR-dagarna.

Ordfront ska skapa möjligheter för praktikanter från universitet, folkhögskolor eller högskolor att arbeta hos föreningen men ska också verka för att fler volontärer knyts till verksamheten.

Ordfronts roll som juridiskt och ekonomiskt ansvarig organisation tillika en av huvudarrangörerna för MR-dagarna ska fortsatt syn- och tydliggöras, såväl före som under konferensen. Ordfront ska fortsätta att ha en viktig roll i planeringen av MR-dagarna och integrera konferensen i högre grad med övrig verksamhet.

Ordfront ska fortsatt hålla hög kvalitet på internationella föreläsare/seminariedeltagare på MR-dagarna och erbjuda svensk publik världsledande talare. Framträdande talare/gäster på MR-dagarna lyfts fram och synliggörs.

Ordfront ska använda Demokratipriset för att synliggöra de frågor föreningen arbetar med och sträva efter att följa upp

Administration

Smidigare och effektivare betalsätt ska ses över, i samband med att de nya hemsidorna börjar användas. Att t.ex. kunna betala direkt via Swish eller att kunna signera ett autogiromedgivande digitalt.

Utåtriktade aktiviteter

Att närvara på mässor och större konferenser är ett bra sätt att öka Ordfronts synlighet på. Erfarenheten visar dock att sådan närvaro måste vara strategisk och väl förberedd för att insatsen ska vara värd de kostnader som medförs. Vid utåtriktade insatser synliggörs alla delar av Ordfronts verksamhet samt hur de hör ihop. Kommunikationsplaner tas fram för event och deltagande i event.

Föreningen med de olika enheterna ska under 2021 ha gemensam närvaro och synlighet på ett par få, och väl utvalda evenemang, med ambitionen att satsa smart: stort där vi har förmågan och möjligheten till genomslag, smart på andra ställen. Vi ska välja att närvara enbart för nätverkande

vid evenemang där vi inte har en självklar plats eller riskerar att slukas upp av arrangemangets storlek.

På grund av Coronapandemin kommer deltagandet i utåtriktade aktiviteter att vara starkt begränsat även under 2021 och åtminstone delvis genomföras digitalt. Målsättningen är att främst erbjuda egna samtal som filmas eller sänds som podcasts under åtminstone våren 2021, med förhoppning om att läget ser ljusare ut till den senare delen av 2021.

Ordfront medverkar på MR-dagarna i Uppsala och i även i Göteborg. Ordfront deltar även i den digitala Kulturnatten i Stockholm och på bokmässan i Göteborg.

Ordfront deltar under Kulturnatten den 24 april, som i år är helt digital, med en kort film med skrivarkursledaren Sören Bondeson som delar med sig av sina bästa tips. Syftet med filmen är framförallt att locka människor att gå Ordfronts skrivarkurs, och ger också bra synlighet för Ordfront. Filmen publiceras den 24 april på Kulturnattens hemsida där den ligger kvar en vecka. Efter det kommer den att finnas kvar på ordfront.se.

MR-kurs

Ordfront håller under vårterminen en digital MR-kurs på 5 tillfällen, kvällstid. Grundkurs i MR. En fortsättningskurs genomförs under hösten.

Vi kommer att lägga grund till e-kurser, främst för att få bättre spridning på våra kurser men också för att det kan vara ett mer effektivt sätt att få våra kurser sålda och att sprida kunskaper om MR på ett enkelt och brett sätt.

Skrivarkursen

Skrivarkursen hålls som vanligt 1 kvällskurs och 1 helgkurs per termin. Den kommer att bli helt eller delvis digital (dvs deltagarna får välja) beroende på läget. En reportagekurs planeras till vintern 2021.

Samarbete Extremkoll.se

Ordfront har tackat ja till en förfrågan om att samverka med Flamman Socialt Förebyggande Centrum i projektet Extremkoll.se, ett 2-årigt projekt som finansieras av Arvsfonden.

Projektet innebär att bygga Sveriges första samlade plattform på nätet för organisationer som arbetar för demokratiska värden och mot våldsbejakande extremism.

Den primära målgruppen är organisationer i hela Sverige som arbetar för demokratiska värden med barn och unga och mot våldsbejakande extremism. Den sekundära målgruppen är barn och unga. Genom den primära målgruppens arbete kring dessa frågor nås barn och unga utav projektets erfarenheter och material.

Bokutgivning

Under året ger föreningen ut Leif Ericssons bok om Ordfront och sitt liv. En uppdatering av handbok för klassråd kommer också lanseras under vintern 2021.

DemokratiAkademin:

DemokratiAkademin är ett nätverk med Föreningen Ordfront som initiativtagare och huvudman. Enheten har existerat i mer 25 år, men nätverkets medlemmar har varierat genom åren. Nätverksmedlemmarna delar med sig av sina kunskaper och metoder för utbildning i demokrati och mänskliga rättigheter – medlemmarna erbjuder också aktuella och utvecklande samtal och utbildning i arbetsmetoder som tagits fram av Ordfront och kansliet, som exv. Demokratins ABC. Under de senaste åren har de betalande medlemmarna i nätverket blivit färre och ofta varit knutna till utbildningsuppdrag från kansliet. Under perioden ska därför utredas om nätverket bör förändras i form, samarbete och syfte. En strävan bör vara att skapa ett nätverk där aktörer samlas och har utbyte av varandra och att demokratiakademins utbildningsverksamhet förnyas.

Ordfront Magasin

Ordfront Magasin ägs av Föreningen Ordfront och når ut till alla föreningens medlemmar. Utifrån Föreningens riktlinjer i stadgarna är den en fristående publikation med självständig redaktion och egen publicistisk linje.

Utgivning: Ordfront magasin strävar i sin publicistiska verksamhet efter att nå balans mellan aktualitet och fördjupning, och göra journalistik och kulturdebatt med de mänskliga rättigheternas bevakande och bevarande som grundtematisk riktlinje. Miljö, demokrati, samhällsekonomi och

kultur är kärnämnen. Magasinet har en chefredaktör och ansvarig utgivare, och försöker ha en vid spridning och hög kvalitet på sina skribenter. Till stöd i planering och omvärldsanalys har chefredaktören ett redaktionsråd, som sammanträder 4-8 gånger om året.

Denna publicistik bedrivs med 52-sidors papperstidning i flerfärgstryck, som kommit till Ordfronts medlemmar sex gånger per år i många år nu. En förändring är på gång, se nedan. Tidningen finns också i ett digitalt pdf-format. Den digitala utgåvan finns tillgänglig för alla som har papperstidningen. Det går också att enbart erhålla den digitala utgåvan, för ett reducerat medlemspris/under en introduktionsperiod till ett reducerat pris.

Digital förändring

Publicistik bedrivs också genom Magasinet hemsida, ordfrontmagasin.se och pod-radiosändningar. Dessa kanalers innehåll är ofta öppet för alla, är avhängigt papperstidningens innehåll, och används till viss mån för att marknadsföra denna

Under 2021 kommer en förändring i utgivningen planeras och börja genomföras. Enligt den enkät som gick ut till Ordfronts medlemmar nyligen, vill en majoritet ha kvar en papperstidning. Detta är även styrelsens önskan. Samtidigt går hela tidningsverige- och världen mot digital utgivning – som också är ett billigare och smidigare alternativ. Ordfront magasin siktar på en kompromiss med det bästa ur två världar: till 2022 en årlig utgivning av 4 pappersutgåvor, strävan är att göra dessa av god papperskvalitet och med ”utnyttjande av papprets möjligheter”, samt med artiklar som håller för läsning lång tid. Samtidigt ska det på en ny/renoverad hemsida leverera samma material – och unikt. Dels kortare nyhetsartade texter, podradioinspelningar och video(-samtal), dels längre resonerande/analyserande texter. Medlemmar ska ha förtur till tillgång – någon slags betalvägg ska utformas.

I denna förändring ingår också en ambition att söka mediestöd från Myndigheten för Press Radio och TV. Alltså ett bidrag utöver det Magasinet redan erhåller i tidskriftsstöd från Statens Kulturråd.

Omvärlds- och branschanalys

Marknaden för idéburna pappersmagasin utan stöd från stora förlag eller organisationer (som t ex fackföreningspressen) präglas av sedan flera år av vikande upplagor, minskande annonsinkomster och nedlagda publikationer.

Till OM närliggande, delvis konkurrerande, publikationer kan nämnas Vi-tidningen, Filter, Syre, Opulens, tidningen ETC:s månadsmagasin, Arbetarens Månadsmagasin, samt återuppståndna Feministiskt Perspektiv. Uttalat socialistiska Clarté, utgivet av organisationen med samma namn,

har under 2021 förnyat redaktion och i viss mån tilltal och utseende, och diskuterar inte sällan liknande frågor som OM.

Mer akademiskt kulturella tidskrifter som Ord & Bild och Glänta har de senaste åren tenderat att bli mer samhällsdiskuterande och publicerar numer oftare journalistiska reportage. Det är möjligt att de sneglar på OM:s relativa storlek och ”framgång”, vi är ändå ca 10 ggr så stora som dessa tidningar, i sin förändring. En komplimang, och kanske ett hot?

De senaste åren har kamrater/konkurrenter i magasins-genren som Magasinet Arena lades ner 2016, S-märkta Tiden, Tvärdrag och Bang slutat ges ut. Ambitiösa digitalmagasins-satsningar som Politism och KIT har också startats och lagts ner under de senaste åren. Tiden återuppstod, men är nu en mer hårdraget partiideologisk.

En pigg uppstickare är den lilla ideellt framställda Konkret, som gör mest videojournalistik men också text och publicerar sig främst via Facebook. OM har kontakt med Konkret, och båda är positivt inställda till samarbeten.

Internationellt återfinns vi publikationer som t ex Jacobin, som kanske kunde vara en publikation att ta sikte på i visionsdiskussioner.

Särskiljande för Ordfront Magasin är att OM är bredare och också obundet av sådana starka ägarintressen som en fackförening eller politiskt parti, och är inte heller, till skillnad från Etc. och Fria tidningar, producerad runt presstödssystemet. Vi har dessutom en ägarstruktur genom medlem/förening som få andra har, liksom den uttalade basen i mänskliga rättigheter. Dessa två drag delar vi dock med Amnesty Press – som ju dock mer är en ”bonus” åt medlemmar som gått med i Amnesty kanske inte främst för att få tidningen.

Utmaningar och risker

Upplagan/medlemsantalet har sjunkit sedan ca 2003. Sedan 2018 tycks dock tappet nästan ha avstannat. Ordfront magasin står dock på gränsen till att inte klara nuvarande verksamhet ekonomiskt och det annonstapp som den pågående pandemin innebär har krävt en förändrad utgivning, trots möjligheten till visst statligt stöd. Under 2021-22 måste antingen medlemsantalet öka eller nya medel tillföras tidskriftsutgivningen om den ska kunna överleva långsiktigt.

En satsning på mer målmedveten marknadsföring krävs.

Övergripande mål för 2021-2022

OM ska vara en röst som går att lita på i frågor om mänskliga rättigheter; asylrätt; demokratiska grundvärderingar, miljökamp och humanism. Det gäller att mer än någonsin att hålla journalistiska värderingar som korrekta fakta och god publicistisk sed högt, i den så kallade ”postfakta”-tidsåldern. Med bibehållen hög kvalitet behåller OM sina betalade medlemmar och stödet från Statens Kulturråd fortsätter. Vidare fortsätter ett nära samarbete med Föreningen Ordfront för att förmedla medlemskapets innebörd och styrkor samt lyfta gemensamma frågor/artiklar.

Magasinet ska även söka alternativa finansieringsvägar, inkomstkällor och synas bättre i det offentliga samtalet.

Målsättningar för arbetet 2021-22

Vår tids sociala medier består av ett mäktigt flöde av information som lätt dränker enstaka röster, hur välformulerade de än är. Därför vill Ordfront magasin under 2021 nå ut mer, och producera ännu bättre material genom att:

Ha ett aktivt arbetande och självgående redaktionsråd med minst 4 möten om året.

Arbeta fram en ny kombination av nät- och papperspublicering som kan bli billigare och smidigare att producera, samt kan locka fler läsare och medlemmar

Söka att skapa undersökande journalistiskt projekt bekostat med crowdfunding, i samarbete med lämpliga frilansande skribenter.

Utöka kontakten med läsarna och medlemmarna genom läsar- och målgruppsundersökning(ar).

Kontakta publikationer med liknande karaktär för eventuella gemensamma publicistiska projekt.

Uppsöka och få till publicistiska samarbeten av olika slag med Ordfront närliggande föreningar.

Ett exempel är att med förenade asylstödsgrupper göra ett specialnummer om asylfrågan i Sverige med speciell tonvikt på ensamkommande.

Samarbeta närmare med Ordfront förlag, för att dra ömsesidig nytta av det gemensamma varumärket, ekonomiskt stöd och tillgång till högkvalitativt kulturmaterial.

Mänskliga Rättighetsdagarna 2021

Projektet Mänskliga Rättighetsdagarna, MR-dagarna, är Nordens viktigaste och största samlade mötesplats för frågor kring mänskliga rättigheter. År 2021 arrangeras MR-dagarna dels som ett

helt digitalt arrangemang med livesändning från Uppsala den 19-21 april, och sedan igen den 6-7 december 2021 på Svenska mässan i Göteborg. Det är dock i maj 2021 fortfarande oklart om decemberkonferensen kommer att kunna genomföras fysiskt eller om det åter blir en digital konferens eller en blandning.

Syfte och mål

Idén om mänskliga rättigheter är ett av mänsklighetens största framsteg. Respekten för mänskliga rättigheter är en grundval för fred, frihet, rättvisa, demokrati och hållbar utveckling. Mänskliga Rättighetsdagarnas övergripande målsättning är att bidra till att respekten för de mänskliga rättigheterna genomsyrar samhället.

Mänskliga Rättighetsdagarna syftar till:

- att bredda och fördjupa det offentliga samtalet samt sprida kunskap kring mänskliga rättigheter***
- att lyfta de mänskliga rättigheterna högre upp på den politiska dagordningen***
- att skapa en arena för alla som arbetar med eller intresserar sig för mänskliga rättigheter att träffas och utbyta erfarenheter och utveckla samarbetet mellan frivilligorganisationer och de myndigheter som har ett särskilt ansvar för mänskliga rättigheter***
- att erbjuda kunskap och metoder för praktisk tillämpning av de mänskliga rättigheterna***
- att lyfta fram utmaningar inom området för mänskliga rättigheter lokalt och globalt***
- att bidra till att utveckla lokalt och regionalt MR-arbete i Sverige genom att förlägga arrangemanget i olika delar av landet***

Konkreta målsättningar Mänskliga Rättighetsdagarna i Göteborg

- Minst 150 olika organisationer, myndigheter och företag medverkar som utställare och/eller programarrangörer
- Minst 80 högkvalitativa långa programpunkter samt minst 50 miniseminarier som behandlar årets tema samt andra aspekter av mänskliga rättigheter och utvecklingsfrågor.
- 3000-5000 personer tar del av detta program (på plats och/eller digitalt).
- Minst 30 000 unika besök på MR-dagarnas hemsida.
- Öka antalet följare i våra olika sociala mediekkanaler. Få 7000 följare på Facebook under 2021. Få 2000 följare på Instagram under 2021. Få 2700 följare på Twitter under 2021.
- Få fler att följa livesändningar och inspelade seminarier från MR-dagarna. Möjliggör för deltagare att delta digitalt.
- Minst 10 kompetenshöjande seminarier/workshops genomförs för särskilda yrkesgrupper med minst 100 deltagare.

- Utställartorget och miniseminarier skall vara gratis för besökare att ta del av. Det ska finnas en möjlighet för ett antal små organisationer att delta på utställartorget/ miniseminarier kostnadsfritt.

Ambitioner och utmaningar

MR-dagarna står fortsatt inför stora utmaningar kopplade till den pågående Coronapandemin. 2020 blev ett år kantat av omtag och nya planer där beslut först fattades om att skjuta fram arrangemanget i Uppsala till våren 2021 med förhoppning om att då kunna genomföra ett fysiskt arrangemang. Med fortsatt strikta restriktioner kring folksamlingar och ökande smittspridning fattades sedan beslut om att digitalisera arrangemanget i Uppsala. En omställning som innebär att både personalen men också de ca 150 organisationer och myndigheter som arrangerar program och utställning måste arbeta på ett nytt sätt.

En digital plattform har byggts upp där målet är att besökarna på ett enkelt sätt ska kunna navigera mellan de olika seminarierna, besöka ett digitalt utställartorg där de kan hitta material och på olika sätt interagera med utställarna samt ytor för nätverkande och mingeldeltagare emellan.

För de lokala värdarna har det varit särskilt viktigt att besökarna, trots digitaliseringen, ska behålla känslan av att forumet är i Uppsala.

En annan utmaning är att se till att den digitala plattformen är tillgänglig för alla oavsett funktionsnedsättning.

Omställningen till ett digitalt arrangemang innebär många utmaningar men också möjligheter. Potentiellt kan vi nå ut till betydligt fler personer över hela landet med ett digitalt arrangemang. Det finns också möjlighet att nå ut till personer som kanske inte hade besökt ett fysiskt arrangemang, digitaliseringen kan vara en tröskel för vissa deltagargrupper men en dörröppnare för andra.

Parallellt med digitaliseringen av arrangemanget i Uppsala pågår planeringen av Mänskliga Rättighetsdagarna i Göteborg som sedan tidigare var beslutade att genomföras på Svenska mässan 6-7 december. I samråd med lokala värdar och mässan har bedömningen gjorts att det bör gå att genomföra ett fysiskt arrangemang på Svenska mässan i december, men det beror naturligtvis på hur vaccineringen framskrider och hur pandemin utvecklas.

Redan nu planeras för att digitalisera större delar av programmet än ”normalår” för att möjliggöra för fler att delta. Delar av den digitala plattform som tagits fram för MR-dagarna i Uppsala

kommer att kunna användas även i Göteborg. Vi kommer även att se över möjligheten att skapa ett ”hybridarrangemang”. Formerna för detta är dock inte klara i dagsläget.

Att arrangera två MR-dagar på ett år innebär en väldigt stor arbetsbelastning på kansliet. Delar av det arbete som normalt görs under våren kommer bli försenat eller kommer inte att kunna göras. Det finns också en oro för ifall vi kommer att lyckas locka både programarrangörer och utställare att medverka vid två arrangemang och därmed få in tillräckliga intäkter och bredd i programmet. Även deltagarintäkter för båda arrangemangen är osäkra och tros i nuläget bli lägre. Sammantaget kommer alla delar av verksamheten påverkas negativt både vad gäller ekonomi, kansliets arbetssituation, möjligheten att uppnå till mål och syften, m.m.

MR-dagarna har sedan 2008 haft ambitionen att förankra MR-dagarna lokalt och regionalt. Av den anledningen har en lokal arbetsgrupp byggts upp i Uppsala och har setts regelbundet sedan 2018 för att säkerställa lokalt engagemang i Uppsalaregionen.

En motsvarande grupp har byggts upp i Göteborg bestående av Göteborgs stad, Västra Götalandsregionen, Länsstyrelsen Västra Götaland, Göteborgs universitet, Amnesty, Sensus, Ibn Rushd, Göteborgs stift och Antidiskrimineringsbyrån Väst.

Utöver denna arbetsgrupp arrangeras stormöten med lokalt civilsamhälle och förarrangemang. Ambitionen är att i så stor mån som möjligt anpassa MR-dagarna efter lokala och regionala behov och önsknings. Detta kan t.ex. innebära skräddarsydda programspår för specifika målgrupper, att särskilda frågeställningar lyfts under MR-dagarna, att erbjuda kompetensutvecklingsinsatser innan/efter MR-dagarna m.m. En satsning på kompetensutveckling och nätverkande för programarrangörer har gjorts årligen sedan 2016 och varit mycket uppskattad, och kommer därför att fortsätta och utvecklas även under 2021.

Idén att bredda arrangemanget och inkludera målgrupper som inte har möjlighet att ta del av den avgiftsbelagda delen är god. Att alla skall kunna delta i en diskussion om mänskliga rättigheter har per definition ett stort värde för MR-dagarna.

De många utmaningar som projektåret 2021 innebär för MR-dagarna har dock lett till att föreningen i samråd med lokala värdar och arrangörgruppen fattat beslut om att inte arrangera en allmänhetens dag i Göteborg (först tänkt som en halvdag söndagen innan konferensdagarna). För att kompensera för detta planeras istället kvällsprogram öppet för allmänheten. Utställningar

och miniseminarier kommer som vanligt vara kostnadsfria att besöka. Eventuellt knyts en extern föreningslokal till konferensen för att där erbjuda kostnadsfria samtal.

Temat för MR-dagarna i Göteborg är Demokrati och mänskliga rättigheter – ett högaktuellt tema inte minst med tanke på utmaningarna i Göteborg, att det vid konferensens genomförande är mindre än ett år kvar till valet och de effekter som coronapandemin haft på demokratin globalt. I och med temat är det extra viktigt att planeringen av MR-dagarna görs på ett inkluderande vis där det finns möjlighet att påverka innehåll och utformning av arrangemanget. Ungas delaktighet och inflytande ska lyftas fram särskilt inom ramen för temat.

Det interna organisationsutvecklingsarbetet för att hitta hållbara strukturer för att driva projektet MR-dagarna har hunnit långt. Detta handlar om att trygga bl.a. ekonomiska förutsättningar, långsiktiga samarbeten och personalbemanning på kansliet samt att utveckla våra strukturer för att jobba med tillfälliga lokala arbetsgrupper. Mycket av arbetets har dock ställts på ända under 2020 på grund av hemarbete, permitteringar och stora ändringar i verksamheten. En ambition under 2021 är att återigen få till en långsiktig planering och rutiner som fungerar i en föränderlig värld. En långsiktig projektplanering innebär också att flera års konferenser planeras parallellt för att i god tid hinna skapa rätt förutsättningar på den ort där MR-dagarna ska hållas. Beslut har därför fattats om att förlägga MR-dagarna 2022 i Örebro och i Helsingborg 2023.

MR-dagarna har under sina 20 verksamhetsår märkt av en drastiskt förändrad inställning från det offentliga Sverige gentemot arrangemanget. Från att ha varit intressant huvudsakligen för UD har fler departement men också myndighetssverige samt kommuner och landsting/regioner fått upp intresset för MR-dagarna. Detta är en mycket positiv utveckling som vi hoppas att MR-dagarna som projekt i viss mån varit medskapare till. Men utvecklingen innebär också utmaningar i programläggning: Hur erbjuder vi olika yrkesgrupper i det offentliga relevant fortbildning på rätt nivå? Riskerar vi att lägga för stort fokus på praktiskt MR-arbete i Sverige och därmed tappa det globala perspektiv eller mer etiska och filosofiska diskussioner om MR? Här finns ett behov av ett förstärkt programarbete och högre kunskapstillförsel till programkoordinator och projektledare.

Kommunikation och marknadsföring är oerhört viktigt för att involvera fler i arbetet inför varje års MR-dagar, för att locka deltagare och för att nå ut med evenemanget i media. Under 2019 utvecklades det mer strategiska kommunikationsarbetet, bland annat genom initierande och

upprättande av gemensamma kommunikationsinsatser med arrangörsgruppen. Detta arbete kommer att fortsätta utvecklas genom att etablera en tidig kontakt med de ansvariga för projektet både i arbetsgruppen och arrangörsgruppen och deras kommunikatörer. Under 2022 är ambitionen att fortsätta utveckla den strategiska kommunikationen genom påbörjande av framtagande av en ny webbsida, vilket kommer ge mer enhetlighet i marknadsföringen.

Att erbjuda deltagare, arrangörer och talare en trygg miljö under MR-dagarna är viktigt. MR-dagarna har länge förlitat sig på att säkerhetsansvarig personal på den anläggning vi hyr in oss på, samt polis på orten gör en riskanalys och ansvarar för att följa upp hot, incidenter och tillbud under konferensen. Allt eftersom arrangemanget vuxit sig större har vi dock insett att detta inte är tillräckligt. En mer omfattande analys och handlingsplan togs fram under 2015 med syfte att skapa större trygghet och beredskap samtidigt som evenemangets öppna karaktär bibehålls. Under 2016-2019 skedde ett strukturerat arbete med planen vilket kommer att fortsätta samt utvecklas under 2021.

Omvärldsanalys

Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Så inleds FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från 1948. I en värld, där respekten för rättigheterna minskar och det demokratiska utrymmet krymper på många håll, har det blivit mer angeläget än någonsin att samlas och påminnas om att de mänskliga rättigheterna inte kan tas för givna utan är något vi ständigt måste försvara.

Att erbjuda en samlad arena för kunskapsinhämtning och nätverkande kring mänskliga rättigheter är därför angeläget av flera skäl. MR-dagarna ska vara en plats där engagemang för rättighetsfrågor föds och stärks, där erfarenheter byts, där åsikter bryts och där goda exempel delas. En plats där olika aktörer får förståelse för varandras arbete och hur de olika insatserna samverkar i arbetet för en mer hållbar och rättvis värld där mänskliga rättigheter respekteras.

Det finns ett antal konferenser i Sverige som delvis lyfter samma ämnen som MR-dagarna men som har ett smalare fokus, exempelvis Barnrättsdagarna, Globala torget på Bokmässan, Forum Jämställdhet, samt branschmässor riktade till specifika målgrupper som exempelvis Kvalitetsmässan och olika sociala forum för aktivister. Bredare arrangemang som Almedalsveckan lyfter fler politikområden än mänskliga rättigheter och kan uppfattas som spretigare och en svårare arena för små organisationer att få gehör för sina frågor på.

Det som gör MR-dagarna unikt är att projektet samlar en bredd av målgrupper och erbjuder dem möjlighet till erfarenhetsutbyte kring en rad MR-frågor. Dessutom har MR-dagarna, eftersom ett programurval görs och dialog förs med samverkande aktörer, större möjlighet än andra arrangemang att erbjuda en trygg arena för samtliga deltagare. Organisationer och enskilda talare som inte ställer sig bakom de mänskliga rättigheterna utesluts ur arbetet. Dessutom måste medverkande organisationer följa de av huvudarrangörerna fastställda riktlinjerna för programarrangörer, bl.a. att alla samtal ska ha ett tydligt rättighetsperspektiv samt prata med och inte om grupper. De kan alltså inte bara saluföra ett budskap. MR-dagarna är inte heller en arena för politiska partier, som inte tillåts ställa ut eller arrangera seminarier. Däremot bjuds politiker in för utfrågningar eller ansvarsutkrävande. MR-dagarna är ett civilsamhällesdrivet projekt och det är fortsatt viktigt att tydliggöra att civilsamhället är avsändare.

Europa

Det finns få, om än något evenemang i Europa som går att jämföra med MR-dagarna, som är årligen återkommande, initierat av civilsamhället och lockar minst 3000 personer. En kort sammanställning visar följande:

- *International Human Rights Forum (IHRF). Konferens i Lucerne, Schweiz. Anordnas sedan 2004 årligen alternativt vartannat år.*
- *Human Dimensions Implementation Meeting. Anordnas av OSCE (Organisation for Security and Co-operation in Europe). Årlig tvåveckorskonferens. På HDIMs hemsida benämner de konferensen som Europas största konferens på temat mänskliga rättigheter och demokrati samt att konferensen är speciell då NGOs bjuds in att delta och föra en direkt dialog med nationella statsrepresentanter. Verkar ej vara planerad för 2020. 2020-2021 anordnas flera Supplementary Human Dimensions Implementation Meetings som har mer specifika teman. Första mötet för året 2021 anordnades online på den åttonde mars 2021 med temat Media Freedom and Gender Equality. https://www.osce.org/odihr/shdm_1_2021 Verkar inte vara säkert än om ett större HDIM kommer att anordnas i år.*
- *UN Forum on Business and Human Rights, Genève. Beskrivs som det största årliga forumet om företag och mänskliga rättigheter med över 2000 deltagare från myndigheter, företag, civilsamhälle, akademin, media m.fl. Anordnades digitalt 16–18 november 2020: "Due to the ongoing worldwide challenges posed by the COVID-19 pandemic, the UN Working Group on Business and Human Rights, which guides and chairs the Annual Forum on Business and Human Rights, has decided that the 2020 edition of the Forum will be held virtually from 16 to 18 November 2020."*
- *Fundamental Rights Forum 2021, den 11–12 oktober 2021 i Vienna och online, hybridarrangemang. Anordnas av EU, fokus på dialog kring MR-utmaningar som Europa står inför idag, samt på att bygga en vision av hopp inför framtiden. <https://fundamentalrightsforum.eu/about/>*

- *The Copenhagen 2021 Human Rights Forum, den 16-20 augusti 2021. Fokus på detta forum är på LGBTI+ rättigheter, men även andra mänskliga rättigheter. Inkluderat i programmet är en tre dagars MR-konferens, en demokratifestival och ett globalt interparlamentariskt plenarsammanträde. I samband med forumet anordnas Refugees, Borders and Immigration Summit i Malmö, och World Pride som också tar plats i Malmö. Forumet anordnas av 13 olika partnerorganisationer. <https://copenhagen2021.com/human-rights/>*

Nationellt

Intresset för politisk debatt och idédebatt är stor idag. Nya samtalsscener dyker upp i många av landets städer. Kulturfestivaler, traditionella arenor som studieförbundens föreläsningsserier och sociala forum erbjuder också ett delvis liknande program som MR-dagarna. MR-dagarna är dock unikt i sitt slag vad gäller bredden av MR-frågor som avhandlas och, inte minst, bredden av deltagargrupper. Detta är evenemangets styrka.

Evenemang vi särskilt bör förhålla oss till under 2021 är:

- *Umeå littfest 2021 anordnas digitalt den 17–20 mars. Finns också några stycken stadsvandringar som är fysiska men utombus. Kulturfestival, men också många viktiga MR-perspektiv i programmet.*
- *Swedish Global Health Conference 2020, framflyttat från 24 nov 2020 till början på 2021 obestämt datum, Malmö, ungefär 600 deltagare, riktar sig till forskare, politiker, studenter, etc.*
- *Demokratidagen (SKR), anordnas digitalt den 14-15 april.*
- *Folkbildarforum, 27 april, Linköping. Tema klokhet och kunskap.*
- *Järnveckan sänds live från Rinkeby den 2-6 juni.*
- *Almedalen 2021 anordnas digitalt den 4–8 juli. Andelen företag ökar snabbast bland arrangörerna, men i faktiskt antal arrangemang ökar även fackliga organisationer, intresseorganisationer (där civilsambällesorganisationer räknas in) samt kommuner och landsting.*
- *Malmö Refugees, Borders & Immigration summit på fredagen 20 augusti i relation till Copenhagen Human Rights Forum*
- *Bokmässan, 23-26 sep i Göteborg. Bokmässan blir till ett hybridarrangemang i 2021.*
- *Barnrättsdagarna, digital konferens i september 2021 i Örebro.*
- *Mötesplats Agenda 2030, september. Vänder sig främst till kommuner och regioner som arbetar med Glokala Sverige 2030. Omkring 200 deltagare.*
- *Stockholm Pride, oklart. I Malmö arrangeras World Pride. West Pride har preliminärt datum den 27 september – 3 oktober.*
- *Förintelsekonferensen, framflyttad till okt 2021 i Malmö, riktar sig till myndigheter, samhällsaktörer, politiker.*
- *Kvalitetsmässan och Politikerdagarna 16-18 nov 2021 i Göteborg, mäsas vartannat år som riktar sig till tjänstemän och förtroendevalda och verksamma i Sveriges offentliga verksamheter.*

- *Göteborgs kulturkalas, ingen information om arrangemang 2021.*
- *Göteborgs jubileumsår 2021. "Med anledning av covid-19 förändrades jubileumsuppdraget genom ett beslut i kommunfullmäktige i september 2020. Det innebär att vi 2021 arrangerar ett formellt, historiskt firande av den officiella födelsedagen 4 juni och att vi här på hemsidan samlar och uppmärksammar aktiviteter som genomförs av olika jubileumsaktörer under hela året. Det stora jubileumsprogrammet då göteborgare och besökare från hela världen kan fira tillsammans planeras till 2023."*
- *Forum Jämställdhet, 2-3 feb 2021, Stockholm. Forum Jämställdhet vänder sig till förtroendevalda, chefer och experter i offentliga, privata och fackliga organisationer. Kallar sig själv för "största jämställdhetsforumet i Sverige" Anordnades digitalt. Nästa forum blir 8-9 februari 2022.*

Risakanalys

Bortanför covid-10 pandemin finns ytterligare utmaningar för projektet.

Ett hot för genomförandet av ett stort arrangemang som MR-dagarna, som kräver lång framförhållning vad gäller upphandlingar av lokaler etc, men med en ekonomi som i mycket är beroende av årsvisa ekonomiska bidrag är givetvis att projektet inte går runt ekonomiskt. Då detta är en verklighet föreningen Ordfront levtt med länge, finns goda mekanismer för uppföljning och planer för hur projektet kan anpassas till en annan ekonomisk verklighet. En tydlig negativ effekt av minskade anslag är att verksamheten skulle behöva dra ned på sådant som inte bär sina egna kostnader. Program vänt till en fullbetalande målgrupp skulle behöva prioriteras. Aktiviteter under året med syfte att stärka nätverk, öka kompetensen hos programarrangörer mm, skulle tvingas dras in. Tiden att skapa arenor för kunskapsutbyte, nätverkande och för att stötta och entusiasmera samverkande organisationer skulle minska drastiskt. Möjligheten att arrangera MR-dagarna på mindre orter i landet skulle också minska. I storstäder som Malmö, Göteborg och Stockholm finns flera resursstarka lokala partners som kan agera medfinansierare eller garantera biljettköp. Det finns samtidigt ett starkt värde i att evenemanget genomförs på fler platser i landet, men då ökar behovet av nationell finansiering samt på projektet själv att generera medel.

Samtidigt som intresset för mänskliga rättigheter ökar ser vi också en motsatt och betydligt obehagligare tendens. Grupperingar och partier som vill inskränka rättigheter för alla eller vissa är på frammarsch, både i Sverige och internationellt. MR-aktivister lever ett utsatt liv i många delar av världen. Även över evenemang som MR-dagarna svävar en ny hotbild, där hot, risken för

attentat, kartläggning och bevakning av enskilda medverkande, etc. är något som behöver tas på största allvar. Ett strukturerat säkerhetsarbete har därför utvecklats.

Finansiering

Projektet MR-dagarnas finansiering vilar på tre huvudsakliga ben. En grundfinansiering består av årliga avgifter från de 2021 åtta huvudarrangörerna (50 000 per organisation). En annan del är stöd från Forum Civ, nationella myndigheter och från lokala och regionala finansiärer (kommun/region/länsstyrelse). Denna del uppgår årligen till ca 40 % av projektets omsättning. Det tredje benet är intäkter från programarrangörer, utställare och biljettintäkter.

Intresset för att medverka på MR-dagarna som programarrangörer och utställare brukar vara stort. Oftast inkommer nära dubbelt så många seminarier än vad som sedan kan tas in i programmet och utställningarna brukar vara slutsålda tre månader innan arrangemang. Intresset att lösa biljett kräver intensivt arbete för att upprätthålla. Med anledning av utbrottet av Covid-19 finns dock en stor oro för att arrangörer och deltagare kanske avvaktar med att boka utställning, seminarium och biljetter på grund av det, i skrivande stund, fortfarande osäkra läget och då ingen vet hur länge pandemin med tillhörande restriktioner kommer fortgå.